

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE
AARS/VESTER OUSTRUP. VESTHIMMERLANDS
KOMMUNE**

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, grus og sten

På ejendommen Blærevej 42, 9600 Aars, matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære, 9600 Aars

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære. Blærevej 42, 9600 Aars, Vesthimmerlands Kommune.
Råstofgravens areal	10,6 ha
Råstof type og tilladt mængde	Sand, grus og sten 10.000 m ³ pr. år i gns., med mulighed for i enkelte år at indvinde op til 50.000 m ³
Tilladelsens varighed	10 år 16. oktober 2024 – 16. oktober 2034
Sagsnummer	1-35-71-2-1528-24 (tidligere: 2023-040918)
Tidligere meddelte tilladelser	2015-000139
Offentliggørelse	16. oktober 2024
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	16. oktober 2034 og senest 1 år efter endt indvin- ding
Ansøger og indvinder	Gunnar Nielsen A/S, Vestvej 4, 9600 Aars CVR 75129815 Mail: gn@gn-as.dk . Tlf. 9862 2722
Driftsansvarlig og kontaktperson	Claus Lønstrup. Tlf. 4052 2720 Mail: cl@gn-as.dk
Grundejere	Krogsh A/S, CVR 45571513, Klim Strandvej 284, 9690 Fjerritslev (matr.nr. 6a Troelstrup By, Blære) Peter Johansen, Blærevej 40, 9600 Aars (matr.nr. 6h og 7a Troelstrup By, Blære)
Region Nordjylland	Tlf. 9764 8000, Mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Anne Marie Henriksen	Tlf. 2463 5639. Mail: anne.henriksen@rn.dk .

Tilladelse til råstofindvinding
på matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære, Vesthimmerlands Kommune
indtil 16. oktober 2034.

Sagsnummer: 1-35-71-2-1528-24

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Gunnar Nielsen A/S Vestvej 4 9600 Aars CVR 75129815	Gunnar Nielsen A/S Vestvej 4 9600 Aars CVR 75129815	Kroghs A/S, CVR 45571513, Klim Strandvej 284, 9690 Fjer- ritslev (Matr.nr. 6a Troelstrup By, Blære) Peter Johansen, Blærevej 40, 9600 Aars (matr.nr. 6h og 7a Troelstrup By, Blære)

Region Nordjylland den 16. oktober 2024

Anne Marie Henriksen
Råstofsagsbehandler

Kvalitetssikret af
Sofie Hammer Jensen
Råstofsagsbehandler

INDHOLD

Oversigtsskema	3
1. Tilladelsen	6
1.1 Råstofloven	6
1.2 Miljøvurderingsloven	6
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	6
1.4 Bilag IV-arter	6
1.5 Indsatsbekendtgørelsens § 8	7
1.6 Vandforsyningsloven	7
1.7 Miljøbeskyttelsesloven	7
1.8 Naturbeskyttelsesloven	7
1.9 Museumsloven	8
1.10 Skovloven	8
1.11 Vandløbsloven	8
1.12 Vejloven og Privatvejsloven	8
1.13 Jordforureningsloven	8
2. Vilkår	9
2.1 Vilkår efter råstofloven	9
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	19
3.1 Klagevejledning	19
3.2 Underretning	19
4. Grundlag for tilladelsen	21
4.1 Ansøgningens indhold	21
4.2 Høring vedr. ansøgning	22
4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse	23
5. Regionens behandling af sagen	25
5.1 Råstofplanen	25
5.2 Miljøvurderingsloven	25
5.3 Kommuneplan, lokalplan og landzonetilladelse	26
5.4 Grundvand og overfladevand	27
5.5 Natur og landskab	30
5.6 Miljømæssige forhold	33
5.7 Efterbehandling	35
5.8 Afvejning efter råstoflovens § 3	36
Bilag A: Oversigtskort. 1:30.000	37
Bilag B: Detailkort. 1:4.000	38
Bilag C: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	39
Bilag D: Generelle bestemmelser	41
Bilag E: Regionens afgørelse af 25. januar 2023	44
Bilag F: Bilag IV-undersøgelse Blære (markfirben)	45

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7 stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til en årlig indvinding på 10.000 m³ sand, sten og grus på i alt 10,6 hektar på matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære, se bilag A og B. Der kan i enkelte år indvindes op til 50.000 m³, men den samlede indvinding over de 10 år som tilladelsen gælder, må ikke overstige 100.000 m³.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 16. oktober 2024 til den 16. oktober 2034 er meddelt på vilkår i henhold til råstoflovens § 10.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland meddelte den 21. juni 2024 afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen blev samme dag offentliggjort på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer med 4 ugers klagefrist. Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering).

Hvis det vurderes, at det ansøgte projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

Region Nordjylland har vurderet, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-områder. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

1.4 Bilag IV-arter

Det følger af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

Habitatbekendtgørelsen indeholder i § 10 et krav om, at ved administration af bekendtgørelsens §§ 7 og 8, skal planer og projekter vurderes i forhold til deres virkning på bilag IV (bilag IV-artsvurdering).

Det er regionens vurdering, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter. Ligeledes er det regionens vurdering, at projektet ikke giver anledning til påvirkninger eller emissioner som kan påvirke yngle- eller rasteområder udenfor projektområdet.

På baggrund af ovenstående forventes projektet ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

1.5 Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen fremgår af afsnit 5.4.

1.6 Vandforsyningsloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandforsyningsloven.

1.7 Miljøbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

1.8 Naturbeskyttelsesloven⁷

Der er ikke søgt om dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

⁴ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning m.v.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 48 af 12. januar 2024 om miljøbeskyttelse.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

1.9 Museumsloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra museumsloven.

1.10 Skovloven⁹

Der er ikke søgt om dispensation fra skovloven.

1.11 Vandløbsloven¹⁰

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandløbsloven.

1.12 Vejloven og Privatvejsloven¹¹

Vesthimmerlands Kommune træffer afgørelse om vejadgang til Blærevej.

1.13 Jordforureningsloven¹²

Der er søgt om dispensation til tilførsel af uforurenet jord til råstofgraven til brug for efterbehandling og terrænregulering. Denne del af ansøgningen behandles separat. Regionen er myndighed.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023 om skove.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

¹¹ Lovbekendtgørelse 421 af 25. april 2023 om offentlige veje m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 422 af 25. april 2023 om private fællesveje.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurenet jord.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på. Region Nordjylland skal underrettes hvis der sker lodsejer- eller indvinderskifte.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet og en eventuel klage er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Vesthimmerlands Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Graveplanen skal som minimum indeholde følgende oplysninger på et kortbilag:

- a. Etapevis opdeling af indvindingen, graveretning i de enkelte etaper samt forventet årstal for indvinding af de enkelte etaper
- b. Gravegrænse og efterbehandlingsgrænse (jf. afsnit 5.7.5)
- c. Et snit med områdets profil før og efter indvinding
- d. Markering af afstandskrav jf. afsnit 2.1.2
- e. Placering af adgangsvej(-e) til indvindingsområdet
- f. Placering af støjvolde samt placering af depoter for overjord og muld m.v.
- g. Placering af sorteringsanlæg, tankanlæg, mandskabsvogn, interne veje m.v.

Efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende oplysninger på et kortbilag:

- a. Hældninger af skrænter og forventede terrænkoter (DVR90) efter afsluttet efterbehandling
- b. Oplysning om arealanvendelse, herunder hvor der udlægges muld
- c. Placering af søer m.v.

Til brug for beregning af garanti skal følgende oplyses:

- a. Oplysning om, hvor stort et areal der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
- b. Oplysning om hvorvidt skrænter efterfølgende opbygges eller neddozes

4. Gravegrænsen skal afsættes på arealet med pæle, betonringe eller lignende, og det skal sikres at afmærkningen ikke fjernes eller beskadiges. Alternativt skal gravegrænsen fremgå af GPS-system i relevante maskiner i råstofgraven

5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kaufionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingsplanen. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan fx være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

6. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på 10,6 hektar og fremgår af bilag B.
7. Tilladelsen gælder kun indvinding af op til 10.000 m³ sand, sten og grus pr. år over en 10-årig periode. I enkelte år kan der indvindes op til 50.000 m³, men den samlede indvundne mængde må ikke overstige 100.000 m³ over 10-årsperioden.
8. Der kan årligt importeres op til 5.000 m³ råstoffer fra andre råstofgrave med henblik på oparbejdning og produktforbedring.
9. Overjord og muld fra må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen.
10. Der må ikke graves dybere end til kote 43 meter (DVR90) svarende til 1-2 meter under terræn. Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere på grundvandsspejlet end 2 meter.
11. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at grundvandsspejlets beliggenhed skal måles. Målingen skal foregå i marts eller april måned.
12. Der må ikke uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.
13. Hvis der i forbindelse med indvindingen blottlægges dræn, skal Region Nordjylland og Vesthimmerlands Kommune underrettes og dræne skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹³. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Vesthimmerlands Kommune.
14. Anvendelse af knust beton eller tegl til anlæg af interne køreveje forudsætter forudgående godkendelse fra Region Nordjylland.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

15. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
 - a. Vandboringen med DGU nr. 40.1013 end 15 meter.
 - b. Naboskel end 5 meter.
 - c. Vejareal til offentlig vej end 10 meter. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til offentlig vej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).
 - d. Privat vej og privat fællesvej end 5 meter, dog jf. vilkår 16.

¹³ Hjemlen findes i råstofloven § 10, stk. 3

16. Privat fællesvej i den sydvestlige del af indvindingsområdet kan nedlægges og erstattes af ny adgangsvej i forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven jf. figur 1.

Figur 1: Delforløb af privat fællesvej (stiplet, rød linje) der omlægges til nyt forløb (grøn linje) i forbindelse med efterbehandlingen

17. Respektafstande til eventuelle forsyningsledninger skal respekteres
18. Volde af muld/overjord må ikke etableres tættere på
- Naboskel end 5 meter
 - Vejareal til offentlig vej end 3 meter og må ikke placeres nærmere end to gange højdeforskellen mellem påfyldningen og vejens areal med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).

Alle jordvolde skal fjernes når indvindingen er afsluttet.

Skelgennemgravning

19. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrånninger under indvinding

20. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

2.1.3 Driftstider

21. De tilladte driftstider fremgår af tabel 1.

Driftstider	Hverdage
Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg mv.	Kl. 07.00 – 18.00
Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	Kl. 06.00 – 18.00

Tabel 1 – Tilladte driftstider

Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke være drift eller udlevering i råstofgraven på lørdage eller på søn- og helligdage.

22. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der er specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig. Ved en udvidelse af driftstiden skal støjvilkårene i afsnit 2.1.7 overholdes.

23. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

24. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til jordbrugsdrift samt natur. Efterbehandling på delområde skal efterbehandles i overensstemmelse med regionens afgørelse af 25. januar 2023.

Jordbrugsdrift

25. På arealer der efterbehandles til jordbrugsdrift, skal skrænter efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1:6

26. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skov- og jordbrug bagefter. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst.

27. Det øverste lag skal være muld

28. Ved efterbehandling skal der ske grubning og harvning.

Naturformål

Et delareal i råstofgraven skal efterbehandles jf. regionens afgørelse af 25. januar 2023 om ændret efterbehandling. Vilkårene fra 2023-afgørelsen er indsat nedenfor og afgørelsen er vedhæftet som bilag E. Disse vilkår (markeret med ♦) er således gældende også hvis nærværende afgørelse påklages.

29. ♦ I forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven skal minimum 1.000 m² efterbehandles til natur med sø, som skal sikre yngle- og rasteområder for stor vandsalamander.

30. ♦ Det eksisterende betonbassin (fig. 2) må først fjernes eller oprensnes når der er blevet etableret en erstatningssø. Bassinet må kun fjernes eller oprensnes i perioden mellem 1. november – 15. marts, hvor stor vandsalamander ligger i dvale på land.

31. ♦ Erstatningssøen skal minimum være 400 m² og må maksimalt være 1,5 meter dyb. Alternativt kan der etableres to søer af hver 200 m²
32. ♦ Søen skal etableres med en vandtæt ler-membran og søbredden skal have et anlæg på minimum 1:5
33. ♦ Omkring søen skal der etableres rasteområder til stor vandsalamander, som f.eks. små forhøjninger med stenbunker og træstubbe.
34. ♦ Der må ikke anvendes gødning og pesticider indenfor det efterbehandlede naturområde.
35. ♦ Der må ikke udsættes ænder, fisk eller krebs i søen
36. ♦ Der må ikke fodres omkring søen.

Figur 2: Bassin jf. vilkår 30 er markeret med blå skravering

Generelle vilkår vedr. overjord og muld

37. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
38. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
39. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter. Mulden skal derfor placeres som det øverste lag.
40. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingsplan

41. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
42. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
43. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
44. Såvel lodsejer/grundejer som indvinder, har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingen

45. Hvis der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.
46. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
47. Adgangsvejen til grusvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets reetablering medmindre der er truffet anden aftale med Vesthimmerlands Kommune. Omlægning af eksisterende privat fællesvej kan ske jf. aftale med berørte lodsejere og kommunen.
48. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
49. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 16. oktober 2034.
50. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, medmindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

51. Hvis der sker uheld, hvor der spildes olie eller brændstof, skal der gøres en omgående afværgeindsats ved kontakt til Beredskabsstyrelsen og orientering til Region Nordjylland.

Opbevaring og håndtering af brændstof m.v.

52. Tanke, beholdere m.v. til opbevaring af olieprodukter, motorbrændstof og lignende skal overholde olietankbekendtgørelsens¹⁴ regler. Tanke skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsens regler eller i henhold til ADR-konventionen (entreprenørtanke).

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

53. Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger, studse m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke. Hvis tanken ikke er dobbeltvægget, skal spildbakken kunne rumme indholdet af brændstoftanken.
54. Tromler og andre beholdere med olie, spildolie m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke, der kan rumme indholdet af den største beholder der opbevares.
55. Al tankning af maskinel skal foregå under konstant opsyn
56. Overjordiske tanke til motorbrændstof, fyringsolie m.v. skal sikres mod påkørsel
57. Spild af brændstof, olie m.v. skal straks opsamles. Alt opsamlet spild inkl. brugt opsugningsmateriale skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Kørende og stationært materiel

58. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtagen hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
59. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
60. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: en gummiged og et tør-sorteringsanlæg, skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der vil vurdere om der er behov for fastsættelse af supplerende vilkår.

Kemikalier

61. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven. Brug af tørsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

62. Råstofgraven må ikke bruges til opbevaring af affald. Eventuelt henkastet affald skal fjernes.

2.1.7 Støj og vibrationer

63. Råstofgravens eksterne støjniveau må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum Områdetype:	Mandag – fredag kl. 07-18 Lørdag kl. 07-14	Mandag – fredag kl. 18 - 22 Lørdage kl. 14-22 Søn- og helligdage kl. 07-22	Alle dage kl. 22–07	Maksimalværdi Kl. 22-07 Angivet som dB(A) med tids- vægtning fast
Enkeltholiger i det åbne land (sidestilles med områdetype 3)	55	45	40	55

Tabel 2 – Grænseværdier for støj målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A).

De anførte grænseværdier i de tre første kolonner, skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer. I perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer.
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.
- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

64. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.
65. Hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet skal indvinder dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis støjgrænserne er overholdt, kan dokumentationen højst kræves gentaget 1 gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede.
66. Dokumentation skal ske ved måling eller beregning efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af støj fra virksomheder. Dokumentation skal udføres af et firma som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".
67. Støjmålinger eller støjregninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift, medmindre andet er aftalt med Region Nordjylland.
68. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket den udvidede usikkerhed – er mindre end eller lig med støjgrænseværdien. Den udvidede usikkerhed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger.
69. Indvinderen afholder alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

70. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på 3 uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
71. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

72. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

73. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

74. På forlangende fra Region Nordjylland skal indvinder dokumentere at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

75. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

76. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 Støv

77. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
78. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
79. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at råstofindvindingen giver anledning til væsentlige støvgener i omgivelserne, kan myndigheden forlange, at der foretages støvmålinger. Målinger skal foretages efter nærmere aftale med Region Nordjylland.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk/råstoffer. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

3.1 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse efter råstofloven, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Nordjylland via klageportalen. Når du klager skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Nordjylland. Hvis regionen fastholder afgørelsen, sender regionen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

En rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Tilladelsen må derfor ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet og det er meddelt til virksomheden, at der ikke er klaget over afgørelsen.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3.2 Underretning

Kopi af afgørelsen sendt til:

- Peter Johansen, Blærevej 40, 9600 Aars (lodsejer), johansen.87@hotmail.com
- Kroghs A/S, 9690 Fjerritslev (lodsejer/part), att. Birthe Jensen; bj@kroghs-as.dk
- Vesthimmerlands Kommune, post@vesthimmerland.dk

- Vesthimmerlands Kommune, Susan Hangstrup; suha@vesthimmerland.dk og Stine Utzen Daugaard, sud@vesthimmerland.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Nordjylland, njl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Vesthimmerlands Museum, byggesager@vmus.dk
- Skat, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Vesthimmerland, vesthimmerland@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF Vesthimmerland, vesthimmerland@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Aars Vand A.m.b.A.; ler@geopoint.dk
- Vesthimmerlands Kommune; piho@vesthimmerland.dk
- Vesthimmerlands Vand A/S; ban@vhforsyning.dk
- Norlys Fibernet A/S; ler@norlys.dk
- TDC Net A/S; zzzautoplan@tdc.dk
- Globalconnect A/S; ledningsoplysninger@nianet.dk
- N1 A/S; kontakt@n1.dk
- Telia Mobil Danmark A/S; kf@telia.dk

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland modtog den 20. november 2023 en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af sand, grus og sten på matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære, Blærevej 42, 9600 Aars, Vesthimmerlands Kommune.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningsskema dateret 20. november 2023 med supplerende oplysninger af 5. december 2023, 8. marts 2024 og 22. marts 2024
- Ansøgningen vedr. matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære, Blærevej 42, 9600 Aars, Vesthimmerlands Kommune
- Det ansøgte graveareal udgør 10,6 hektar, se bilag A og B
- Der forventes en årlig indvinding på 10.000 m³ sand, sten og grus, men der ønskes mulighed for i enkelte år at indvinde op til 50.000 m³
- Der søges om mulighed for en årlig import af op til 5.000 m³ råstoffer fra anden råstofgrav med henblik på produktforbedring
- Der søges om indvinding over grundvandsspejlet
- Der er søgt om indvinding ned til kote 43 m meter (DVR90)
- Der ansøges om tilladelse til gravning i op til 10 år
- Arealet ønskes efterbehandlet til primært jordbrug
- En mindre del af råstofgraven efterbehandles til natur i overensstemmelse med regionen afgørelse af 25. januar 2023 om delvis efterbehandling til natur med yngle- og rasteområder for stor vandsalamander (regionens sagsnr. 2015-000139).
- Der skal anvendes en Komatsu VA500 Gummiged og et Finley sorteringsanlæg (tørsortering)
- Brændstof skal opbevares i mobil tank på 2.500 l og det forventes at der skal anvendes 80.000 liter diesel samt 100 l hydraulikolie.
- Der opstilles en skurvogn samt to containere
- Der skal ikke være vandindvinding og dermed heller ikke vådsortering
- Den eksisterende adgangsvej til Blærevej skal anvendes
- Der søges om indvinding på hverdage (mandag-fredag) kl. 07:00 – 18:00 og om udlevering på hverdage (mandag-fredag) kl. 06:00 – 18:00.

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Kort med angivelse af adgangsveje, bygninger m.v.
- Udkast til grave- og efterbehandlingsplan
- Ansøgningsskema efter miljøvurderingsloven
- Blære Grusgrav – Vurdering af grundvandsrisiko ved tilførsel af uforurennet jord. DGE-sag 23-0039, dateret 20.01.2023

4.2 Høring vedr. ansøgning

4.2.1 Myndigheder, forsyningselskaber og landsdækkende foreninger

Ansøgningsmaterialet var sammen med udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven i høring ved Vesthimmerlands Kommune, Vesthimmerlands Museum, samt en række myndigheder, organisationer og lednings-ejere i perioden fra den 23. april 2024 til den 21. maj 2024. Der kom høringssvar fra Vesthimmerlands Kommune.

Vesthimmerlands Kommune gør opmærksom på, at etablering af en ny boring til erstatning for boringen med DGU nr. 40.1496 kræver tilladelse fra Vesthimmerlands Kommune. Regionen bemærker hertil, at idet boringen skal etableres i forbindelse med ansøgers ønske om at tilføje uforurenede jord til råstofgraven er boringen ikke omfattet af samordningspligten og ansøger skal derfor selv indsende ansøgning til Vesthimmerlands Kommune om etablering af boringen. Regionen bemærker desuden, at indvinders ansøgning om dispensation fra jordforureningslovens § 52 behandles som en selvstændig sag ved Region Nordjylland og at der i dispensationen vil være vilkår om, at der ikke kan modtages jord til råstofgraven, før den nye boring er etableret.

Vesthimmerlands Kommune gør desuden opmærksom på, at der indenfor 150 m fra råstofindvindingen ligger der to miljøgodkendte husdyrbrug med kvægproduktion. Idet hovedparten af området skal efterbehandles til landbrug og kun en mindre del til ikke-ammoniakfølsomme søer er det kommunens vurdering, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil få negativ indvirkning på de nævnte husdyrbrug. Kommunen bemærker dog også, at der med fordel kan efterlades nogle skrænter i den østlige del af råstofgraven der ikke efterbehandles. Skrænterne vil kunne fungere som leve- og overvintringssted for markfirben og stor vandsalamander, der findes i området. Kommunen gør i den sammenhæng opmærksom på, at etablering af sammenhængende naturarealer på mere end 2500 m² vil kunne påvirke de nærliggende husdyrbrug negativt.

4.2.2 Sagsparter

Ansøgningsmaterialet samt udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven var i perioden fra den 3. maj 2024 til den 27. maj 2024 i høring ved omkringboende.

Høringsbrevet sendes til ejere, beboere og virksomheder på følgende adresser:

Adresse	Postnr
Blærevej 30	9600 Aars
Blærevej 37	9600 Aars
Blærevej 39	9600 Aars
Blærevej 40	9600 Aars
Blærevej 44	9600 Aars
Blærevej 45A	9600 Aars
Oustrupvej 51	9600 Aars
Oustrupvej 53	9600 Aars
Oustrupvej 68	9600 Aars

Landboretsskulent Hans Ole Kristensen har indsendt en række bemærkninger på vegne af Jørgen Jacobsen der ejer ejendommen Oustrupvej 51, 9600 Aars. Der henvises i bemærkningerne til 3 jorddepoter der er placeret på Jørgen Jacobsens arealer. Depotterne fremgår af figur 3 der er indsendt med høringssvaret. Depotterne stammer fra tidligere råstofindvinding i området, hvor der er indgået aftale mellem Jørgen Jacobsen som lodsejer og daværende indvinder om oplag af jorden. Jørgen Jacobsen vil gerne sikre, at disse jorddepoter fjernes.

Regionen bemærker hertil, at depot nr. 3 indgår i efterbehandlingen af den ansøgte råstofgrav. Depot nr. 1 og 2 ligger sydøst for den ansøgte råstofgrav og er etableret i forbindelse med råstofindvinding på matr.nr. 2d V. Oustrup, Aars. Råstofindvindingen på denne matrikel er afsluttet, men efterbehandlingen er endnu ikke endelig godkendt. I forbindelse med den endelige godkendelse af efterbehandlingen af råstofgraven på matr.nr. 2d V. Oustrup, Aars vil forholdet omkring depot 1 og 2 blive afklaret. Regionen behandler dette forhold i en særskilt sag.

Figur 3: Placering af de tre jorddepoter 1, 2 og 3. Kortbilag fra høringssvar.

4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse

Udkast til tilladelse var i høring ved Vesthimmerlands Kommune, en række myndigheder og organisationer, ansøger, lodsejer samt øvrige parter i perioden fra den 6. september 2024 til den 11. oktober 2024. Udkast til tilladelse var samtidig offentliggjort på regionens hjemmeside.

Vesthimmerland bemærker i deres høringssvar, at etablering af naturarealer vil kunne begrænse udviklingsmulighederne for de nærliggende husdyrbrug. Kommunen bemærker dog samtidig, at det ikke forventes at de 1.000 m² natur der er stillet vilkår om, vil kunne udvikle sig til kategori 2 natur jf. husdyrbrugslovgivningen. Regionen bemærker til kommunens høringssvar, at vilkåret om de 1.000 m² natur kommer fra regionens afgørelse af 25. januar 2023 om ændret efterbehandling som konsekvens af fundet af bilag IV-arten stor vand-salamander.

Vesthimmerlands Kommune gør desuden opmærksom på, at tilførsel af jord til råstofgraven kan kræve miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33. Der køber pt en dialog vedr. dette i forbindelse med regionens behandling af ansøgning om dispensation fra jordforureningslovens § 52 til tilførsel af jord til råstofgraven (sagsnr. 1-35-71-1-20913-24).

I forhold til vejadgang skriver kommunen, at hvis der er ændringer ved overkørslen skal kommunen kontaktes. Kommunen vil desuden gerne se på muligheden for at styre udkørslen, så der ikke kommer forøget kørsel igennem Blære – dog med øje for at dette vil kunne give en del omvej, som måske kan være til ulempe for andre.

I forhold til trafik bemærker regionen, at trafikale hensyn ikke indgår som et af de hensyn der skal varetages efter råstoflovens § 3. Der kan således ikke i en råstoftilladelse stilles vilkår, der regulerer kørsel udenfor råstofgraveområdet, men alene vilkår der regulerer den interne trafik i råstofgraven. Tilsvarende er selve overkørselstilladelsen ikke omfattet af samordningspligten.

Regionen har bedt ansøger Gunner Nielsen A/S om at forholde sig til kommunens hørings svar for så vidt angår trafik. Ansøger har i mail af 14. oktober 2024 oplyst følgende: *"Det vurderes umiddelbart ikke, at de trafikale forhold vil ændre sig væsentligt. Denne vurdering bygger dels på at der tidligere er givet tilladelse til adgangsveje til graven, dels at graven er placeret nær Aggersundvej, som antageligvis vil benyttes som primære rute da den betjener størstedelen af trafikken i området. Dette kan yderligere underbygges, hvis man betragter trafikken til den aktive nabo grusgrav, hvor den primære trafik ankommer fra Aggersundvej via Blærevej."*

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger i Vesthimmerlands Kommune ca. 2,5 km nordøst for Aars. Det ansøgte areal ligger i graveområdet Aars/Vester Oustrup i Råstofplan 2020 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet. Der er ikke sat specifikke forudsætninger for anvendelsen af dette graveområde i Råstofplan 2020.

5.1.1 Ressourcens omfang og kvalitet

Råstofforekomsterne i Himmerland er af stor betydning for den regionale forsyning, da råstoffer her typisk er kendetegnet ved grovere fraktioner, som ved sortering og nedknusning giver de kvaliteter, der efterspørges til blandt andet byggeri.

Ifølge Region Nordjyllands redegørelse for revision af Råstofplan 2020, er der i graveområde Aars/Vester Oustrup en restressource på 2,64 mio. m³ sand, sten og grus. Heraf er de 1,85 mio. m³ til fyld- og bundsikring, de 0,48 mio. m³ til stabilgrus mens de resterende 0,32 mio. m³ kan anvendes til betonmateriale. Opgørelsen gælder for det samlede graveområde hvoraf det ansøgte område udgør en mindre del.

Der er tale om en eksisterende råstofgrav hvor der har været indvundet råstoffer over en længere årrække. Der søges nu om indvinding af restressourcen der primært indvindes ved at grave ned til 1 meter under gravens eksisterende terræn. Idet restressourcen er relativt beskedent, er det ikke muligt at opnå samme sammensætning af produkter som hidtil. På den baggrund accepteres en årlig import på op til 5.000 m³ råstoffer fra andre råstofgrave med henblik på oparbejdning og produktforbedring til f.eks. stabilgrus. Der er tale om en relativ stor import sammenholdt med den mulige indvinding på stedet. Det er imidlertid regionens vurdering, at det med importen er muligt at sikre, at restressourcen indvindes inden råstofgraven efterbehandles og lukkes ned. Der er ydermere tale om en relativt lille restmængde i råstofgraven på anslået 100.000 m³. Der ønskes en indvindingstilladelse med en varighed på 10 år og den gennemsnitlige indvindingsmængde vil dermed være på 10.000 m³ årligt. Det accepteres dog, at der i enkelte år indvindes op til 50.000 m³.

5.2 Miljøvurderingsloven¹⁵

Den ansøgte råstofindvinding er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning', jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering. På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland meddelte den 21. juni 2024 afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at projektet ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen blev samme dag offentliggjort på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer med 4 ugers klagefrist.

I vurderingen indgår det, at:

¹⁵ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

- projektet ligger i et område som er udlagt som graveområde i Region Nordjyllands Råstofplan 2020
- projektet ikke vurderes at påvirke grundvandsinteresser.
- projektet vurderes at kunne overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser
- projektet ikke vurderes at give anledning til en væsentlig påvirkning med støv eller trafik
- projektet ikke vurderes at give anledning til en væsentlig påvirkning af landskabet
- projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vurderes at kunne skade arter eller naturtyper som nærliggende Natura 2000-områder er udpeget for at beskytte
- projektet ikke vurderes at kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter
- projektet ikke vurderes at medføre en forringelse af grundvands- eller overfladevandsforekomsters tilstand eller at hindre de fastlagte miljømål for overfladevand og grundvand
- projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre aktiviteter og projekter i området, forventes at give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning

Samlet set vurderes det, at projektet hverken på baggrund af placering eller karakter vil give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet.

5.3 Kommuneplan, lokalplan og landzonetilladelse

Indvindingsarealet er omfattet af Vesthimmerlands Kommunes kommuneplan 2021 – 2033. Følgende retningslinjer gælder for området:

4.2.2 Skovrejsning uønsket:

Der må ikke rejses skov inden for de områder, der er udpeget til skovrejsning uønsket, medmindre en konkret sagsbehandling godtgør, at det konkrete projekt er foreneligt med retningslinjerne. Det fremgår af bemærkningerne til retningslinjen, at områder udlagt til graveområder i regionens råstofplan generelt er udpeget som områder hvor skovrejsning er uønsket. Efter endt råstofindvinding er projektarealet udpeget som neutralt område i forhold til skovrejsning.

5.1.1 Særligt værdifulde landskaber:

De særligt værdifulde landskaber skal så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås.

5.2.5: Potentielle naturområder:

I potentielle naturområder kan der ske en ændret arealanvendelse til fremme af friluftslivets udfoldelsesmuligheder, jordbrugets produktionsinteresser eller råstofindvinding under den forudsætning, at ændringen ikke fjerner grundlaget for at opretholde naturområdets værdier.

Indvindingsarealet ligger ikke i område udlagt til særligt værdifuldt landbrugsområde, naturbeskyttelsesområde, økologisk forbindelse, kulturhistorisk bevaringsværdi, værdifuldt kulturmiljø, større sammenhængende landskab eller geologisk bevaringsværdi.

Region Nordjylland vurderer, at den ansøgte råstofindvinding ikke er i strid med Kommuneplan 2021 – 2033. Det begrundes bl.a. med, at råstofgraven efterbehandles til jordbrug og natur. Terrænet bliver genopbygget ved tilførsel af uforurennet jord - dog ikke højere end til den oprindelige terrænkote. I den østlige del af råstofgraven efterbehandles til natur med sø(er) til stor vandsalamander.

Det ansøgte areal er ikke lokalplanlagt. Vesthimmerlands Kommune meddelte den 16. januar 2023 landzonetilladelse til et oplag af maskiner på en del af matr.nr. 6a Troelstrup By, Blære. Landzonetilladelsen er meddelt til den tidligere indvinder i området (Krogsh A/S), men vedrører selve arealet. Landzonetilladelsen gælder et areal på ca. 1,1 ha i den nordøstlige del af råstofgraven. Ifølge landzonetilladelsen skal oplaget af maskiner gradvist fjernes indenfor 5 år og senest 14. februar 2028

5.4 Grundvand og overfladevand

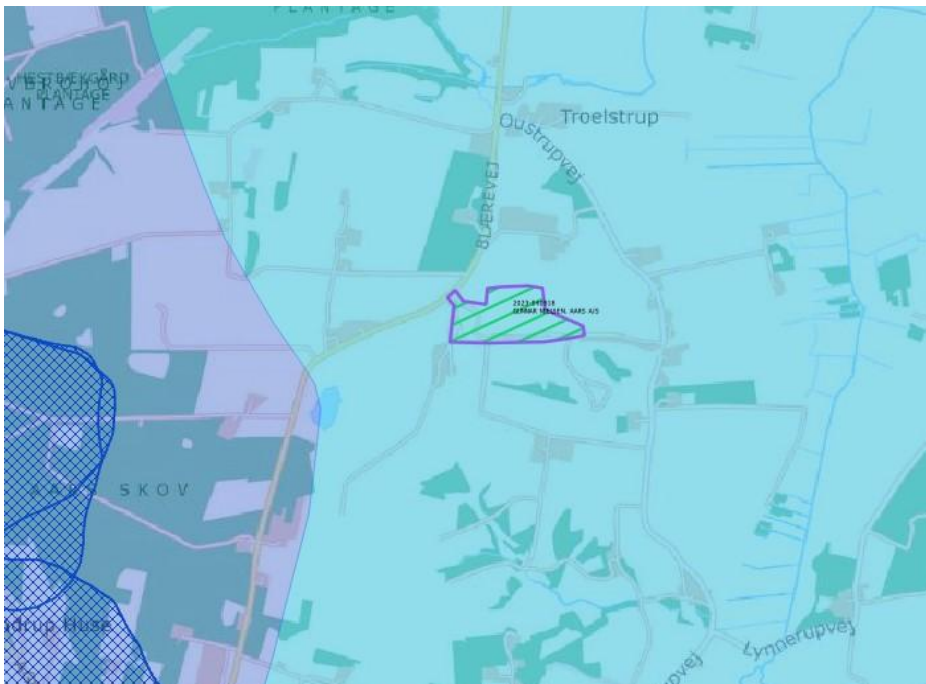
Der er søgt om indvinding af råstoffer ned til 1 meter under det nuværende terræn til en bundkote på ca. 43 m DVR90. Der skal ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet. Indvindingsarealet er ikke områdeklassificeret og er ligeledes ikke V1- eller V2-kortlagt efter jordforureningsloven.

5.4.1 Grundvand:

Indvindingsarealet ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser (OD). Det nærmeste område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) ligger ca. 680 m vest for projektarealet. Projektet ligger ikke indenfor nitrat- eller sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområder eller indenfor indvindingsopland til almene vandværker. Indvindingsarealets placering i forhold til grundvandsområderne fremgår af figur 4.

Det primære grundvandsmagasin ligger i kvartære sandlag omkring kote -10 til -30 meter DVR90. Herover findes der antagelig to sekundære magasiner i henholdsvis det øverste og et mellemliggende sandlag. De terrænnære og det primære grundvandsmagasin er hydraulisk adskilt af et lerlag med en tykkelse på ca. 25 meter.

Ifølge potentialekortet ligger grundvandspotentialet i henholdsvis kote 12–16 m DVR90 og kote 16-19 m DVR90 med strømningsretning mod øst, nordøst.

Figur 4: Indvindingsarealet ses med grøn skravering. OD-område ses med lyseblå farve mens OSD-område (vest for projektarealet) ses med mørkeblå farve. Indvindingsoplande ses med blå skravering.

Almen vandforsyning

Det nærmeste indvindingsopland (Aars Vand-Nygårdsvej) ligger ca. 1,5 km vest - sydvest for indvindingsarealet. Der er tre vandværksboringer indenfor indvindingsoplandet, henholdsvis DGU.nr. 40.1176 og DGU.nr. 40.1172 og DGU nr. 40.1166.

- DGU.nr. 40.1176 ligger ca. 2,4 km vest for indvindingsarealet og har en boringsdybde på 99 m. Vandstandskoten er her pejlet til ca. 25 m DVR90 og boringen er filtersat to steder henholdsvis i -29,33 til -39,33 m DVR90 og i -1,33 til -4,33 m DVR90.

- DGU.nr. 40.1172 ligger ca. 2,2 km sydvest for indvindingsarealet og har en boringsdybde på 183 m. Vandstandskoten er pejlet til ca. 24 m DVR90 og boringen er filtersat i kote -89,35 til -122,5 m DVR90.
- DGU nr. 40.1166 ligger i umiddelbar tilknytning til førnævnte boring (DGU nr. 40.1172) og er 104 m dyb. Boringen er filtersat tre steder mellem -24,5 og 7,5 m DVR90.

Privat drikkevandsforsyning

Umiddelbart syd for indvindingsarealet ligger boring med DGU nr. 40.1013. Boringen er 73 m dyb og filtersat i kote -18 til -28 m DVR90. Vandstanden er pejlet til kote 18 m DVR90. Kommunen har meddelt tilladelse til en årlig indvinding på 65.000 m³ vand til markvanding. Der er derudover i 2018 meddelt tilladelse til en årlig indvinding på 40.000 m³ til grusvask i råstofgraven. Sidstnævnte tilladelse er ikke taget i brug og er ikke relevant fremadrettet, idet den ansøgte råstofindvinding ikke omfatter vådsortering.

Ca. 100 m syd for indvindingsarealet, ved ejendommen Blærevej 40, ligger en privat drikkevandsboring med DGU.nr. 40.1496. Boringen benyttes til privat husholdning (én husstand). Der er ingen oplysninger om boringen i GEUS. Ifølge ejer er boringen mere end 30 m dyb, men er ikke boret igennem lerlag. Boringen vurderes at være filtersat i det terrænnære grundvandsmagasin. Det fremgår af ansøgningen, at denne boring erstattes af en ny og dybere boring i forbindelse med ansøgning om tilførsel af uforurennet jord efter jordforureningslovens § 52. Der ligger ikke flere aktive vandboringer indenfor ca. 250 m fra indvindingsarealet.

Vandområdeplan 2021-2027¹⁶

Indvindingsarealet ligger indenfor den dybe grundvandsforekomst dkmj_14_ks der har et areal på 440,17 km². Forekomsten har god kvantitativ og god kemisk tilstand og der er dermed målopfyldelse.

Indvindingsarealet ligger desuden indenfor følgende regionale grundvandsforekomster:

- dkmj_1004_ks der har et areal på 589,71 km². Forekomsten er i god kvantitativ tilstand, men ringe kemisk tilstand pga. pesticider.
- dkmj_1093_ks der har et areal på 410,07 km². Forekomsten er i god kvantitativ og kemisk tilstand.
- dkmj_152_ks der har et areal på 604,16 km². Forekomsten er i god kvantitativ tilstand, men ringe kemisk tilstand på grund af nitrat og pesticider.
- dkmj_976_kalk der har et areal på 1128,96 km². Forekomsten er i god kvantitativ tilstand, men ringe kemisk tilstand på grund af nitrat og pesticider der påvirker drikkevandsindvindingen.

Målet for de nævnte regionale grundvandsforekomster er god kvantitativ og god kemisk tilstand.

Under selve råstofindvindingen anvendes der ikke pesticider eller gødning. Arealet skal efterbehandles til landbrug og natur (den østlige del). Når indvindingen er afsluttet, lægges den oprindelige muld tilbage på den del af arealet, som skal anvendes til landbrugsdrift. Nedbrydningen af pesticider sker primært i de øverste jordlag, hvor der er mange mikroorganismer til stede. Idet mulden lægges tilbage efter endt indvinding, er det regionens vurdering, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil ændre arealets nedbrydningspotentiale for pesticider og andre miljøfremmede stoffer.

¹⁶ Vandområdeplanerne 2021-2027, Miljøministeriet, juni 2023

Tilførsel af uforurenet jord

Ansøger har også søgt om tilførsel af uforurenet jord til råstofgraven og denne del af ansøgningen indgik i regionens behandling af det samlede projekt efter miljøvurderingsloven. Ansøger har i den forbindelse fået udarbejdet en vurdering af grundvandsrisikoen ved tilførsel af uforurenet jord til indvindingsarealet¹⁷. Det konkluderes i rapporten, at det primære grundvandsmagasin er godt beskyttet mod nedsivning af miljøfremmede stoffer. Dette skyldes det ca. 25 m tykke lerlag der ligger over magasinet. Ligeledes er risikoen for påvirkning af vandkvaliteten i den nærmeste boring (DGU nr. 40.1013) meget lille. Det skyldes at denne er filtersat i det primære magasin og dermed også godt beskyttet af det overliggende lerlag.

Derimod kan der være risiko for påvirkning af drikkevandskvalitet fra boringen der ligger ca. 100 m syd for projektarealet (DGU nr. 40.196). Denne boring er filtersat i det terrænnære sekundære grundvandsmagasin og boringen anvendes til drikkevand. Det anbefales derfor i rapporten, at boringen enten uddybes eller erstattes af en ny boring. Vilkår for tilførsel af uforurenet jord håndteres i den efterfølgende behandling af ansøgning om dispensation efter jordforureningslovens § 52. Det er regionens vurdering, at spørgsmålet om etablering af ny boring ikke er omfattet af samordningspligten i medfør af råstofloven da forholdet skal håndteres efter jordforureningsloven.

Regionens vurdering i forhold til grundvand

Regionen vurderer, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil påvirke grundvandets kvalitet eller udgøre en risiko for forurening af grundvandet. Det er samtidig regionens vurdering, at råstofindvindingen ikke vil medføre en forringelse af grundvandsforekomsternes tilstand eller hindre opfyldelse af de fastsatte miljømål. Dette begrundes med, at der ikke graves under grundvandsspejlet, ligesom der ikke vil være vådsortering eller udledning af spildevand. I forbindelse med råstofindvindingen skal der ikke anvendes gødning, pesticider eller andre miljøfremmede stoffer.

5.4.2 Overfladevand

Ved tilsyn er der konstateret flere små lavvandede vandsamlinger i bunden af råstofgraven. Vandsamlingerne består af overfladevand og er opstået i forbindelse med den tidligere råstofindvinding. Vandsamlingerne er meget lavvandede og uden betydelig plantevækst. Der ligger også et ældre tilgroet vaskebassin. Vandsamlingerne og vaskebassinet er blevet besigtiget af regionen. Der er ikke hydraulisk kontakt fra indvindingsarealet til andre overfladeforekomster.

Nærmeste sø ligger ca. 80 m sydøst for indvindingsarealet. I tilknytning til søen ligger der en mindre § 3 beskyttet mose. De nærmeste vandløb ligger henholdsvis ca. 850 m nord, 850 m øst og 810 m syd for indvindingsarealet. De nævnte vandløb har alle forbindelse til Halkær Å.

Råstofindvindingsarealet ligger ikke i okkerpotentielt område.

Vandområdeplan 2021-2027

Nærmeste målsatte vandløb er Fælledbæk / Poulholm Bæk (o7482 / o8905_a) som ligger ca. 900 m nord for indvindingsarealet. Vandløbet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand. Den samlede økologiske tilstand er god (makrofytter: ukendt. Fytobenthos: ukendt. Benthiske invertebrater: god. Fisk: god / høj. Nationalt specifikke stoffer: ukendt). Den kemiske tilstand er ukendt.

Ca. 900 m syd for indvindingsarealet ligger det målsatte vandløb Ør. Oustrup Bæk (o7445). Vandløbet er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand. Den samlede økologiske tilstand er ringe (makrofytter: ukendt. Fytobenthos: ukendt. Benthiske invertebrater: god. Fisk: ringe. Morfologiske forhold: målt, ikke anvendt. Nationalt specifikke stoffer: ukendt). Den kemiske tilstand er ukendt.

Begge vandløb afvander til Halkær Å (o8905_c) der har ringe økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand.

¹⁷ Blære Grusgrav – Vurdering af grundvandsrisiko ved tilførsel af uforurenet jord. DGE-sag 23-0039, dateret 20.01.2023

Nærmeste målsatte sø er Navn Sø (Id nr. 336), som ligger ca. 6,5 km nordvest for indvindingsarealet. Navn Sø er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand. Den samlede økologiske tilstand for Navn Sø er moderat, mens den kemiske tilstand er ukendt.

Indvindingsarealet ligger i opland til Halkær Bredning (vandområde id 238), hovedvandopland Limfjorden. Halkær Bredning er målsat til god økologisk og god kemisk tilstand. Den samlede økologiske tilstand er dårlig (Fytoplankton: dårlig. Rodfæstede planter: dårlig. Benthiske invertebrater: ukendt. Vandets klarhed samt iltforhold: ikke anvendelig. Nationalt specifikke stoffer: god). Den kemiske tilstand er god.

Regionens vurdering i forhold til overfladevand

Der skal ikke indvindes råstoffer under grundvandvandspejlet og der skal ikke i øvrigt indvindes eller udledes vand fra den ansøgte råstofindvinding. Ligeledes omfatter ansøgningen ikke anvendelse af miljøfremmede stoffer. På den baggrund er det regionens vurdering, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil give anledning til forurening af overfladevand. Ligeledes er det regionens vurdering, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil medføre en forringelse af tilstanden af de nævnte forekomster af overfladevand eller vil hindre målopfyldelse.

5.5 Natur og landskab

5.5.1 Beskyttet natur

Der er ikke registreret § 3 beskyttede naturtyper indenfor indvindingsarealet. Nærmeste beskyttede arealer er en sø og en mose, som ligger ca. 80 m sydøst for indvindingsarealet samt et § 3 beskyttet overdrev ca. 140 m sydøst for indvindingsarealet. Nærmeste beskyttede vandløb ligger ca. 900 m henholdsvis nord, øst og syd for indvindingsarealet. Halkær Ådal med tilhørende enge- og mosearealer ligger ca. 1 km øst for indvindingsarealet. Projektet vurderes ikke at have hydraulisk kontakt med de nævnte vådområder og der er dermed ikke risiko for påvirkning.

Region Nordjylland vurderer, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil påvirke beskyttede naturtyper, vådområder eller fredede områder. Det begrundes med, at indvindingsarealet ikke ligger i umiddelbar tilknytning til de nævnte områder, at der ikke skal indvindes råstoffer under grundvandspejlet samt at det vurderes, at der ikke er hydraulisk kontakt med hverken vandløb eller beskyttede naturtyper. Ligeledes er der ikke udledning af spildevand eller andre emissioner fra råstofindvindingen der kan påvirke beskyttet natur.

5.5.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er H15 – "Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal", som ligger ca. 1 km øst for indvindingsarealet. Indenfor H15 ligger fuglebeskyttelsesområdet F1 – "Ulvedybet og Nibe Bredning", som ligger ca. 9 km nord for indvindingsarealet. Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte de store, sammenhængende strandengsarealer, kyst- og havnaturtyper samt de tilknyttede yngle- og trækfugle¹⁸. Derudover er området specielt udpeget for de store sammenhængende stilkegekrat og sure overdrev samt den sjældne naturtype indlandssalteng.

Udpegningsgrundlaget for H15 og F1 fremgår af tabellen nedenfor. Målsætningen for Natura 2000-området er generelt, at naturtyper, arter- og fugles levesteder i Natura 2000-området er stabile eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold tillader det.

¹⁸ Natura 2000-plan 2022-2027. Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. Natura 2000-område nr. 15. Miljøstyrelsen, juni 2023

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 1		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Skkestork (TY)
	Knopsvane (T)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Kortnæbbet gås (T)	Bramgås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Pibeand (T)
	Krikand (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Fiskeørn (T)
	Rørhøg (Y)	Blå kærhøg (T)
	Hedehøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (TY)	Hjejle (T)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Blåhals (Y)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 15		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Indlandssalteng* (1340)	Forklit (2110)
	Grå/grøn klit* (2130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Gul Stenbræk (1528)	Hedepletvinge (1065)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	

Halkær Ådal er den del af Natura 2000-området som ligger nærmest indvindingsarealet. Halkær Ådal består primært af våde naturtyper, herunder enge og moser. Der findes også indlandssalteng, samt forekomster med rigkær og kildevæld. Indlandssaltengen ligger ca. 2,2 km nordøst for indvindingsarealet og der ligger flere rigkær ca. 1 km øst for indvindingsarealet. Natura 2000-områdets rigkær er overvejende i god/høj tilstand. Rigkær i moderat-ringe tilstand skyldes primært tilgroning pga. manglende pleje, men også i varierende grad uhensigtsmæssig hydrologi. Arterne på udpegningsgrundlaget er primært knyttet til de våde naturtyper, herunder vandløb, eng og mose.

Det er regionens vurdering, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for H15. Dette begrundes bl.a. med indvindingsarealets beliggenhed ift. Natura 2000-området, samt at der ikke anvendes eller udledes næringsstoffer i forbindelse med den ansøgte råstofindvinding. Det indgår desuden i

vurderingen at der ikke er indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet samt at der ikke er udledning af spildevand eller andre emissioner der vil kunne give anledning til en påvirkning af udpegningsgrundlaget.

Fuglebeskyttelsesområdet F1 ligger ca. 9 km nord for indvindingsarealet. Fuglearterne er primært knyttet til kyster og vådområder. Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at påvirke hverken yngle- eller trækfugle på udpegningsgrundlaget. Dette begrundes bl.a. med at indvindingsarealet ikke ligger nær kysten eller større vådområder.

5.5.3 Bilag IV-arter

Ifølge *Håndbog om Dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV – bind 1 og 2*¹⁹ kan der forekomme stor vandsalamander, spidssnudet frø, odder, markfirben, dam-, vand-, syd- og skimmelflagermus indenfor det område, hvori projektet er placeret. Dette betyder dog ikke, at arterne nødvendigvis forekommer indenfor eller i nærheden af indvindingsarealet.

Region Nordjylland har d. 10. januar 2024 foretaget en søgning for fund af bilag IV-arter på naturbasen.dk, arter.dk og naturdata.dk (Miljøportalen). Der er registreret stor vandsalamander i den sydlige del af indvindingsarealet (indberettet af Region Nordjylland, se uddybning nedenfor). Der er desuden registreret stor vandsalamander og spidssnudet frø i en sø ca. 80 m sydøst for indvindingsarealet. Der er ikke registreret øvrige bilag IV-arter i umiddelbar nærhed af indvindingsarealet på arter.dk, naturbasen.dk eller naturdata.dk (Miljøportalen).

Regionen har kendskab til et fund af markfirben i den tidligere råstofgrav syd for indvindingsarealet. Der er tale om et enkelt fund i den sydlige del af råstofgraven syd for indvindingsarealet. Råstofgraven syd for indvindingsarealet er sprunget i natur og delvis groet ind under naturbeskyttelseslovens § 3 som overdrev. Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse af 25. marts 2024 stadfæstet Region Nordjyllands afgørelse af 23. september 2021 om, at den nævnte tidligere råstofgrav syd for det ansøgte indvindingsareal skal efterbehandles til natur.

I forbindelse med en tidligere ansøgning, har regionen foretaget flere besigtigelser for at afklare, om der er yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter indenfor indvindingsarealet. Besigtigelserne blev udført i løbet af 2022 efter anvisningerne i *Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV* (Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007). Siden da er der udkommet en opdatering af håndbogen (2023). Opdateringen af håndbogen har ikke ført til ændringer af regionens bilag IV-undersøgelser.

I forbindelse med førnævnte besigtigelser fandt Region Nordjylland i 2022 stor vandsalamander i et bassin som er tilknyttet til anlægget til grusvask. Bassinet har ligget stille over en årrække og er under tilgroning med tagrør. Bassinet er betonbefæstet og skal fjernes senest i forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven. Bassinet kan potentielt også være yngle- eller rasteområde for spidssnudet frø, men arten blev ikke fundet i forbindelse med regionens bilag IV-undersøgelser. Der er også nogle lavvandede vandsamlinger indenfor indvindingsarealet. Disse vandsamlinger blev også undersøgt, men der blev ikke gjort fund af bilag IV-arter i disse vandsamlinger. Dette skyldes formentligt, at de helt eller delvis udtørre i løbet af sommeren og ikke rummer gode skjulesteder for padder, som f.eks. vandplanter eller tilsvarende. På baggrund af fundet af stor vandsalamander meddelte regionen d. 25. januar 2023 afgørelse om ændret efterbehandling af en del af råstofgraven. En del af råstofgraven skal således efterbehandles til natur med sø(er) for at sikre, at den økologiske funktionalitet for stor vandsalamander opretholdes med yngle- og rasteområder. Hvis bassinet skal tages i brug igen eller hvis bassinet fjernes, skal der jf. afgørelsen først være etableret et nyt yngle- og rasteområde for stor vandsalamander. Det indgår i ansøgningen der ligger til grund for nærværende tilladelse, at indvinding og efterbehandling sker i overensstemmelse med regionens afgørelse af 25. januar 2023 og at der etableres et nyt yngle- og rasteområde for stor vandsalamander i den østlige del af indvindingsarealet. Vådsortering indgår ikke i den ansøgte råstofindvinding og bassinet skal dermed ikke tages i brug igen. For at gøre det overskueligt er vilkårene fra regionens afgørelse af 25. januar 2023 indsat som vilkår også i

¹⁹ Opdatering af: *Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV – bind 1 og bind 2*. Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, henholdsvis rapport nr. 520, 2023 og rapport nr. 603, 2024

nærværende afgørelse ligesom afgørelsen er vedhæftet som bilag. Det bemærkes at såfremt nærværende afgørelse påklages er vilkårene fra afgørelsen af 25. januar 2023 fortsat gældende.

Råstofgrave kan være et potentielt yngle- og rasteområde for markfirben. I forbindelse med regionens bilag IV-undersøgelse i sæsonen 2022 blev der også eftersøgt for markfirben på indvindingsarealet. Der blev ikke fundet markfirben eller tegn herpå indenfor eller umiddelbart omkring indvindingsarealet.

I foråret 2024 er der lavet opfølgende undersøgelser efter markfirben. Området er således eftersøgt for markfirben henholdsvis den 2. maj, 16. maj, 22. maj, 26. juni og 6. august 2024. I den forbindelse er der ikke registreret markfirben. På baggrund af de nævnte undersøgelser vurderes det, at indvindingsarealet ikke er yngle- eller rasteområde for markfirben. Notat for bilag IV-undersøgelsen for markfirben er vedlagt som bilag.

Indvindingsarealet rummer ikke forekomster af træer der kan udgøre et potentielt yngle- eller rasteområde for arter af flagermus. Ligeledes er der ikke egnede yngle- eller rasteområder for odder indenfor indvindingsarealet i form af fiskerige søer, åer og moser.

Region Nordjylland vurderer, at den ansøgte råstofindvinding ikke vil påvirke bilag IV-arter. Dette begrundes bl.a. med, at den økologiske funktionalitet for stor vandsalamander sikres ved at etablere nye yngle- og rasteområder som erstatning for bassinet til grusvask. Samt at indvindingsarealet ikke i øvrigt vurderes at rumme yngle- eller rasteområder for andre bilag IV-arter.

5.5.4 Landskab, fredning, kulturarv m.v.

Nærmeste fredede område er Giver Kirke, som ligger ca. 3 km sydøst for indvindingsarealet. Nærmeste beskyttede jord- og stendige ligger ca. 200 m nordøst for indvindingsarealet. Indvindingsarealet ligger ikke indenfor skov-, sø-, å- eller fredede fortidsmindebeskyttelseslinjer. Nærmeste fredede fortidsminde er en gravhøj (frednings.nr. 141024) som ligger ca. 500 m nordvest for indvindingsarealet.

Det ansøgte indvindingsareal fremstår på nuværende tidspunkt som en råstofgrav hvor terrænet er sænket i forhold til de omkringliggende arealer. Forud for råstofindvindingen blev arealet drevet som landbrugsjord i omdrift. I forbindelse med efterbehandlingen genopbygges terrænet ved neddozning samt ved tilførsel af uforurennet jord og arealet tilbageføres til almindelig landbrugsdrift i tilknytning til de omkringliggende landbrugsarealer. Den østlige del af råstofgraven bliver efterbehandlet til natur med sø(er) til stor vandsalamander. Den del af råstofgraven der efterbehandles til natur ligger i tilknytning til eksisterende udyrket areal/naturareal.

Det er regionens vurdering, at efterbehandlingen til primært jordbrug passer ind i det omkringliggende landskab, som er præget af landbrugsarealer i omdrift.

5.6 Miljømæssige forhold

5.6.1 Støj

Råstofindvindingen skal overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj²⁰. Projektet er placeret i landzone med enkelte beboelsesejendomme i nærområdet. For boliger i landzone anvendes støjgrænser for områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (55-45-40).

Der er søgt om drift på hverdage kl. 07:00 til 18:00. Denne periode hører under "Dag" i forhold til de vejledende støjgrænser og grænseværdien er 55 dB(A). Der søges om udlevering (herunder læsning og intern transport) på hverdage kl. 06:00 til 18:00. Tidspunktet på hverdage kl. 06:00 til kl. 07:00 hører under "Nat" med en grænseværdi på 40 dB(A).

²⁰ Jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder"

De nærmeste ejendomme er Blærevej 40 og 44, som begge ejes af projektarealets lodsejer Peter Johansen. Der er ca. 180 m fra råstofgraven til beboelsen på ejendommen Blærevej 44 og ca. 120 meter fra projektarealet til beboelsen på ejendommen Blærevej 40 der ejes og bebos af lodsejer. Råstofgraven ligger nede i terræn og der er eksisterende volde og skrænter der har en støjdæmpende effekt.

På baggrund af ovenstående, er det regionens vurdering, at den ansøgte råstofindvinding kan overholde Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj. Det indgår i vurderingen, at der i perioden på hverdage kl. 06:00 – 07:00 (hvor grænseværdien for støj er lavest) alene er udlevering af materialer og ikke indvinding eller oparbejdning af råstoffer.

I anlægsfasen og i forbindelse med efterbehandlingen kan der være perioder hvor Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier ikke med sikkerhed kan overholdes. Det vil f.eks. være i de perioder hvor der afrømmes muld og overjord og etableres støjvolde. Og igen når indvindingen afsluttes og støjvoldene fjernes igen. Det accepteres derfor, at der op til 3 uger årligt kan accepteres et støjniveau på 60 dB (A), svarende til hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder.

I forhold til lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer anbefaler Miljøstyrelsen, at vilkårene fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

De fastsatte vilkår om støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7. Eventuelle klager over støjgener vil blive behandlet med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning.

5.6.2 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Miljøstyrelsen anbefaler, at vilkår for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

Vilkårene i tilladelsen er stillet på baggrund af anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, og klager over gener vil ligeledes blive behandlet på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

De fastsatte vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7.

5.6.3 Støv

Der er i Danmark ikke fastsat regler om, hvor meget en virksomhed må støve, og det er derfor råstofmyndighedens vurdering, hvornår der opstår støv i et omfang, så råstofindvinder skal iværksætte støvdæmpende foranstaltninger. Region Nordjylland tager udgangspunkt i, at der skal iværksættes støvdæmpende foranstaltninger, når der bliver hvirvlet støv op, som kan være til gene for naboer.

Der kan opstå støvgener fra grusgrave/råstofindvinding, når materialebunker og veje tørrer ud, så støvpartikler kan hvirvles op af vind, ved håndtering af materialer og kørsel med entreprenørmaskiner, lastbiler m.v. Støvgener kan begrænses ved vanding af veje og materialebunker.

Fygning fra grusgrave/råstofindvinding udgør en særlig udfordring på samme måde som fygning fra landbrugsarealer. Volde af afrømmet muld vokser til med naturlig vegetation, og tilvoksede muldvolde kan reducere risiko og gener fra fygning. Ved at placere materialebunker øst-vest orienteret kan omfanget af fygning reduceres.

Vilkår vedr. støv fremgår af afsnit 2.1.8.

5.6.4 Trafik

Den eksisterende adgangsvej til Blærevej skal anvendes i forbindelse med den ansøgte råstofindvinding.

Der søges om en årlig indvinding på i gennemsnit 10.000 m³ sand, sten og grus, med mulighed for i enkelte år at indvinde op til 50.000 m³. Derudover søges der om en årlig import på op til 5.000 m³ råstoffer, samt en gennemsnitlig årlig tilførsel af uforurennet jord på 21.300 m³. Sidstnævnte tilførsel af uforurennet jord forudsætter en dispensation fra jordforureningslovens § 52.

Under forudsætning af 220 arbejdsdage/år og 20 m³ jord/råstof pr transport, vil der i gennemsnit være 8-17 daglige transporter (1 transport består af én lastbil ind og én lastbil ud). De 17 transporter er ved en årlig indvinding på 50.000 m³ + tilførsel af jord og råstoffer udefra. De 8 transporter er ved en årlig indvinding på 10.000 m³ + tilførsel af jord og søsten udefra. Der søges om udlevering fra råstofgraven fra kl. 06:00 til kl. 18:00. I gennemsnit vil der dermed være 1-2 transporter i timen. I praksis må det forventes, at transporterne vil være koncentreret fra om morgenen og frem til midt på eftermiddagen. I praksis vil antallet af daglige transporter desuden afhænge af efterspørgsel, vejrlig m.v.

Det må forventes, at der i vid udstrækning vil være tale om returtransporter, således at lastbiler der kører materiale til råstofgraven i form af uforurennet jord eller søsten vil medtage råstoffer ud af råstofgraven. Det gennemsnitlige antal daglige transporter må på den baggrund forventes mindre.

Det er regionens vurdering, at den ansøgte råstofindvinding giver anledning til et begrænset antal transporter og at området er robust i forhold til påvirkningen. Det bemærkes at tilførsel af uforurennet jord til råstofgraven forudsætter en dispensation fra jordforureningslovens § 52.

5.6.5 Graveafstande og periferiskråninger

I graveplanen skal der fastlægges graveafstande på baggrund af vilkår for afstand til efterbehandlingsgrænsen i afsnit 2.1.2. Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at der ikke uagtsomt graves så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg, veje, beskyttet natur mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger skal tage udgangspunkt i de tilladte gravedybder og koter i afsnit 2.1.1, og skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold, så det sikres, at der er tilstrækkeligt materiale til at gennemføre efterbehandlingen.

Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage terrænændring indenfor 3 m fra en offentlig vejs areal. Det kræver desuden vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning ved vejskel i en hældning, der er stejlere end 1:2 (1 m ned og 2 m ud).

5.7 Efterbehandling

Indvindingsarealet skal primært efterbehandles til jordbrugsdrift. En mindre del af råstofgraven skal dog efterbehandles til natur jf. regionens afgørelse af 25. januar 2023.

Der er stillet en række vilkår til etableringen af naturområdet som skal sikre, at den økologiske funktionalitet for stor vandsalamander på arealet opretholdes.

I den del af råstofgraven der efterbehandles til jordbrug, skal skrænter efterbehandles til en hældning ikke stejlere end 1:6 og det skal sikres at jordlagene placeres optimalt i forhold til den efterfølgende jordbrugsdrift. Arealet skal grubes af harves af hensyn til den efterfølgende landbrugsdrift.

5.8 Afvejning efter råstoflovens § 3

Region Nordjylland har afvejet projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

Der er tale om en eksisterende råstofgrav hvor der har været indvundet råstoffer over en længere årrække. Den relativt beskedne restressource skal primært indvindes ved at grave ned til 1 meter under gravens eksisterende terræn. Idet restressourcen er relativt beskednen, er det ikke muligt at opnå samme sammensætning af produkter som hidtil. På den baggrund accepteres en årlig import på op til 5.000 m³ råstoffer fra andre råstofgrave. Dette med henblik på oparbejdning og produktforbedring til f.eks. stabilgrus og betonproduktion. Det er regionens vurdering, at det med importen er muligt at sikre, at restressourcen i råstofgraven indvindes og udnyttes inden råstofgraven lukkes ned.

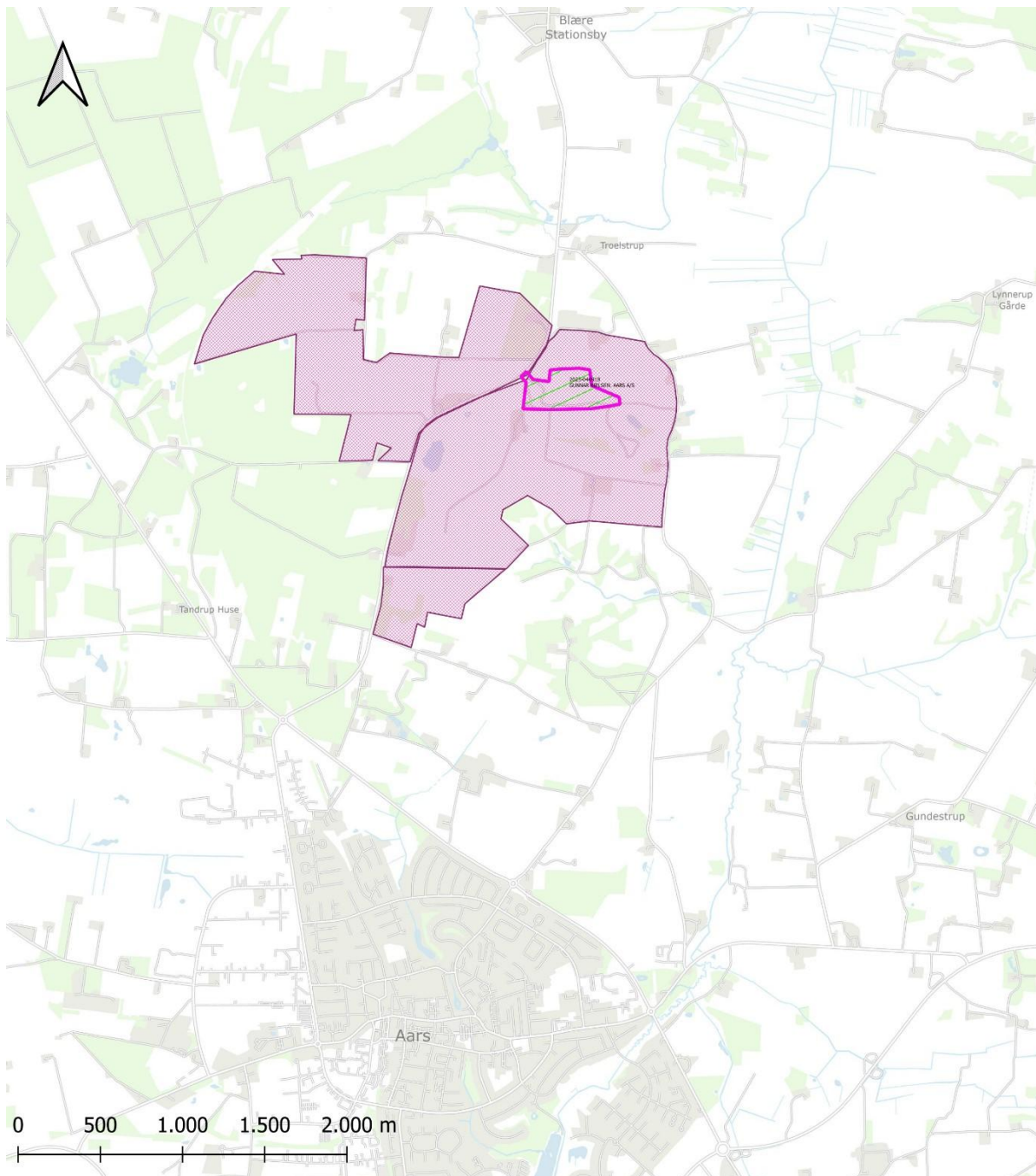
Det er regionens vurdering at råstofgraven ikke giver anledning til påvirkning af grundvandsinteresser og at indvindingen ikke giver anledning til negativ påvirkning med støj, støv, trafik m.v. af de omkringboende.

Råstofgraven skal primært efterbehandles til landbrug. En mindre del af råstofgraven skal dog efterbehandles til natur i overensstemmelse med regionens afgørelse af 25. januar 2023. Efterbehandlingen til natur i et delområde af råstofgraven skal sikre, at yngle- og rasteområde for stor vandsalamander opretholdes på arealet. For den resterende del af arealet er der søgt om efterbehandling til landbrug. Lodsejer driver to større kvægbrug i umiddelbar nærhed af råstofgraven, hvorfor der er behov for landbrugsareal til dyrkning af foder samt til udbringning af husdyrgødning. Vesthimmerlands Kommune giver i deres høringssvar bl.a. udtryk for, at idet arealet efterbehandles til landbrug forventes det ikke at få negativ indvirkning på de nærliggende miljøgodkendte husdyrbrug. Det har gennem årene været et tema i forbindelse med efterbehandling af råstofgravene i området, at der ved efterbehandling til natur, kan skabes ammoniakfølsomme naturtyper der kan gøre den fortsatte drift og udvikling af husdyrbrug i området problematisk. Hensynet til de jordbrugsmæssige interesser i råstoflovens § 3 må dog antages primært at være knyttet til de rent dyrkningsmæssige interesser.

Der er en relativt lille restressource i råstofgraven på anslået 100.000 m³. Der ønskes en tilladelse med en varighed over 10 år og den gennemsnitlige indvindingsmængde vil dermed være på 10.000 m³ årligt. Af hensyn til virksomhedens drift ønskes der i enkelte år mulighed for at indvinde op til 50.000 m³. Det er regionens vurdering, at dette kan tilgodeses såvel ønsket om at udnytte råstofgravens restressource som erhvervets behov for råstoffer til konkrete projekter og til virksomhedens drift i øvrigt. Det er samtidig regionens vurdering at en indvinding i enkelte år på op til 50.000 m³ ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af lokalområdet med støj, trafik m.v.

Det er samlet set Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af de relevante hensyn i råstoflovens § 3.

BILAG A: OVERSIGTSKORT. 1:30.000

Tegnforklaring Region Nordjyllands Råstofplan 2020 Råstofgraveområde Råstofinteresseområde Ansøgt areal Areal omfattet af tilladelsen	Jour.nr.: 1-35-71-2-1528-24	
	Kort: Oversigt	Bilag: A
	Målforhold: 1:30.000	
	Udf. af: AMH	
	Dato: 24-06-2024	Rev.:

BILAG B: DETAILKORT. 1:4.000

<p>Tegnforklaring</p> <p>Ansøgninger - RIT</p> <p> Tilladt indvindingsareal på matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære, Vesthimmerlands Kommune</p> <p> Matrikelskel</p>	<p>Jour.nr.: 1-35-71-2-1528-24</p>	
	<p>Kort: Detail</p>	<p>Bilag: B</p>
	<p>Målforskel: 1:4.000</p>	
	<p>Udf. af: AMH</p>	
	<p>Dato: 24-06-2024</p>	<p>Rev.:</p>

BILAG C: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklARATION som tinglyses på matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære, Blærevej 42, 9600 Aars, Vesthimmerlands Kommune.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af dato til indvinding af sand, grus og sten på matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære, Blærevej 42, 9600 Aars, Vesthimmerlands Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser for efterbehandlingen i henhold til § 10, stk. 5 i lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles til jordbrug og natur med sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest den 16. oktober 2034.
2. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 16. oktober 2034.
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren indtil, Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
4. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.
5. I forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven skal minimum 1.000 m² efterbehandles til natur med sø, som skal sikre yngle- og rasteområder for stor vandsalamander.
 - a. Det eksisterende betonbassin (fig. 1) må først fjernes eller oprensnes når der er blevet etableret en erstatningssø. Bassinet må kun fjernes eller oprensnes i perioden mellem 1. november – 15. marts, hvor stor vandsalamander ligger i dvale på land.
 - b. Erstatningssøen skal minimum være 400 m² og må maksimalt være 1,5 meter dyb. Alternativt kan der etableres to søer af hver 200 m²
 - c. Søen skal etableres med en vandtæt ler-membran og søbredden skal have et anlæg på minimum 1:5
 - d. Omkring søen skal der etableres rasteområder til stor vandsalamander, som f.eks. små forhøjninger med stenbunker og træstubbe.
 - e. Der må ikke anvendes gødning og pesticider indenfor det efterbehandlede naturområde.
 - f. Der må ikke udsættes ænder, fisk eller krebs i søen
 - g. Der må ikke fodres omkring søen.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst på matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære, Blærevej 42, 9600 Aars, Vesthimmerlands Kommune, i henhold til § 10, stk. 5 i lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

Region Nordjylland

Aalborg den dato

Anne Marie Henriksen

Råstofsagsbehandler

BILAG D: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Inden gravearbejdet begynder

1. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Tilsyn

2. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.
3. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. råstoflovens § 33.

4. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

5. Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, hvis der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet, kræver det en ny afgørelse efter råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

6. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

7. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, medmindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
8. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

9. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

10. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

11. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland orienterer indvinder om hvornår og hvordan indberetningen skal foretages. Region Nordjylland sender den samlede indberetning til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
12. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³ råstof der indvindes. Afgiften opkræves af Skat. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoffilladelsen.
13. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Indberetningen skal ske på digital form i et format fastsat af GEUS.

Tilførsel af jord

14. Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven, medmindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

18. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Vesthimmerlands Museum.

19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 10, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

20. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
21. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
22. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.
23. Digesvalereeder må ikke ødelægges i perioden fra 1. april til 31. august.

BILAG E: REGIONENS AFGØRELSE AF 25. JANUAR 2023

Afgørelsen om ændret efterbehandling af råstofgrav på matr.nr. 6h, 6a og 7a Troelstrup By, Blære

Region Nordjylland har i løbet af 2022 ført tilsyn med råstofgraven på matr.nr. 6h, 6a og 7a Troelstrup By, Blære. Råstofgraven er ikke længere aktiv, da den tidligere tilladelse (sags.nr. 2015-000139) er udløbet. Region Nordjylland meddelte en ny råstof tilladelse d. 27. juni 2018 (sags.nr. 2017-012800). Denne råstof tilladelse blev påklaget og er d. 16. juni 2021 ophævet og hjemvist til fornyet behandling af Miljø- og Fødevarerklagenævnet pga. manglende bilag IV undersøgelse.

Krogsh A/S har endnu ikke tilkendegivet om regionen skal genbehandle ansøgningen. Da den nuværende råstof tilladelse er udløbet, skal der enten søges om en ny råstof tilladelse, eller også skal råstofgraven efterbehandles. I den forbindelse har Region Nordjylland udført bilag IV-undersøgelser af råstofgraven i løbet 2022.

Afgørelse

Region Nordjylland har truffet følgende afgørelse med hjemmel i råstoflovens¹ § 7 og § 10:

Der tilføjes følgende vilkår til tilladelse af den 24. januar 2002 vedr. matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære.

Virksomheden skal sikre, at den økologiske funktionalitet for stor vandsalamander i råstofgraven opretholdes. Dette betyder at bassinet (fig. 1) ikke må fjernes eller oprensnes før en erstatningssø til stor vandsalamander er blevet etableret. Erstatningssøen skal etableres i forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven jf. krav til erstatningsnatur.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer

Den øvrige del af råstofgraven skal efterbehandles til jordbrugsmæssig drift efter den nuværende efterbehandlingsplan. Råstofgraven skal snarligst efterbehandles, hvis ikke råstofindvindingen søges genoptaget.

Der er samtidig truffet afgørelse om, at ændringen ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Denne afgørelse er truffet efter miljøvurderingslovens² § 21.

Krav til erstatningsnatur:

Efterbehandlingen eller oprensningen af bassinet må kun ske i perioden mellem 1. november – 15. marts, hvor stor vandsalamander ligger i vinterdvale på land. Bassinet må dog først fjernes eller oprenses når en erstatningssø er blevet etableret. Erstatningssøen kan evt. etableres et andet sted i råstofgraven, men en evt. anden placering skal godkendes af regionen.

Erstatningssøen skal minimum være 400 m², svarende til størrelsen af det eksisterende bassin og må maksimalt være 1,5 meter dyb. Alternativt kan der etableres to erstatningssøer af hver 200 m². I forbindelse med erstatningssøen skal der etableres rasteområder for stor vandsalamander. Rasteområderne kan være små forhøjninger, stenbunker, eller træstubbe som placeres i nærheden af erstatningssøen. Det samlede areal med erstatningssø og rasteområder skal minimum være 1000 m².

- I forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven skal minimum 1000 m² efterbehandles til natur med sø, som skal sikre yngle- og rasteområder for stor vandsalamander.
- Bassinet (fig. 1) må først fjernes eller oprenses når der er blevet etableret en erstatningssø.
- Bassinet må kun fjernes eller oprenses i perioden mellem 1. november – 15. marts, hvor stor vandsalamander ligger i dvale på land.
- Erstatningssøen skal minimum være 400 m² og må maksimalt være 1,5 meter dyb.
- Søen kan alternativt bestå af to søer af hver 200 m²
- Søen skal etableres med en vandtæt ler-membran
- Der må ikke udsættes fisk eller krebs i søen.
- Søbredden skal have et anlæg på minimum 1:5
- Der må ikke anvendes gødning og pesticider indenfor det efterbehandlede naturområde.
- Omkring søen skal der etableres rasteområder til stor vandsalamander, som f.eks. små forhøjninger med stenbunker og træstubbe.
- Der må ikke udsættes ænder, fisk eller krebs i søen
- Der må ikke fodres omkring søen.

Redegørelse og vurdering

Region Nordjylland har i løbet af 2022 foretaget bilag IV-undersøgelser i råstofgraven på matr.nr. 6h, 6a og 7a Troelstrup By, Blære. Området består af en eksisterende grusgrav med sydvendte skråninger og tre vandhuller, herunder et tilgroet skyllebassin med betonbund. På den baggrund har regionen valgt at foretage bilag IV-undersøgelser for markfirben (*Lacerta agilis*) og padder.

Region Nordjylland har foretaget bilag IV-undersøgelser med udgangspunkt i anvisningerne i *DMU faglig rapport nr. 635, 2007: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV*. Bilag IV-undersøgelserne blev foretaget af Biolog Casper Sylvester Conradsen og Biolog Jacob Frydkjær Winde.

² Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Markfirben:

Råstofgraven blev undersøgt for markfirben fem gange i perioden 9. maj – 16. september 2022. Samtlige skrænter blev undersøgt.

Til trods for at dele af området vurderes at være velegnet som levested for markfirben, blev der hverken fundet markfirben, æggeskaller, eller huller i skrænterne som kunne indikere tilstedeværelsen af markfirben.

Region Nordjylland vurderer derfor, at råstofgraven på matr.nr. 6h, 6a og 7a Troelstrup By, Blære på nuværende tidspunkt ikke er yngle- og rasteområder for markfirben. Dele af råstofgraven vurderes dog at være potentielt egnet som yngle- og rasteområde for markfirben.

Padder:

Der blev undersøgt for padder seks gange i perioden 21. marts – 29. juni. To lavvandede vandhuller på matr.nr. 6h og det tilgroede skyllebassin på matr.nr. 6a blev undersøgt.

Der blev fundet stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) i bassinet på matr.nr. 6a (fig. 1.). Der blev også fundet lille vandsalamander (*Triturus vulgaris*), skrubtudse (*Bufo bufo*) og en mindre æggeklump af en ubestemt frø (*Rana sp.*). Vandhullerne på matr.nr. 6h Troelstrup By, Blære blev også undersøgt, men her blev der ikke fundet bilag IV-arter. Dette skyldes formentligt vandhullernes unge alder, hvorfor det er meget begrænset med skjulesteder og derfor er disse vandhuller mindre egnet levested for padder.

Stor vandsalamander er omfattet på EU's habitatdirektiv bilag IV og dens yngle- og rasteområder er strengt beskyttet. Ligeledes må individer af stor vandsalamander heller ikke forsætligt dræbes.

Råstofgraven skal på nuværende tidspunkt efterbehandles til landbrugsformål. Da der er fundet stor vandsalamander i det tilgroede bassin, vurderes bassinet at være et yngle- og rasteområde for stor vandsalamander og bassinet er derfor beskyttet, jf. naturbeskyttelseslovens § 29a.

Regionen vurderer at de nærmeste sten, træer og skrænter udgør stor vandsalamanders overvintringsområde (rasteområde). Arealet omkring bassinet kan derfor ikke længere lovligt efterbehandles til landbrugsformål, da det vil medføre ødelæggelse yngle- og rasteområder for stor vandsalamander. En del af råstofgraven skal derfor efterbehandles til natur med yngle- og rasteområde for stor vandsalamander, heriblandt en sø.

Da det er uhensigtsmæssigt at efterlade et betonbefæstet bassin, skal der i forbindelse med efterbehandlingen etableres en erstatningssø, samt egnede rasteområder for stor vandsalamander. Ligeledes skal der etableres en erstatningssø, hvis bassinet skal renses op og genanvendes i forbindelse med en evt. råstofindvinding.

Region Nordjylland vurderer, at 1000 m² af råstofgraven skal efterbehandles til natur med sø for at den økologiske funktionalitet for stor vandsalamander kan opretholdes. Heraf skal mindst 400 m² være sø.

Figur 1: Oversigtskort over råstofgraven. Bassinet hvor der er fundet stor vandsalamander er markeret med blå skravering.

Miljøvurderingsloven

Råstofindvinding er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a) ”Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1)”. Regionen har derfor screenet den ansøgte ændring for at vurdere, om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at ændringen af efterbehandlingsplanen ikke vil påvirke miljøet væsentligt. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for ændringen. Det indgår i vurderingen efterbehandling til natur med sø sikre den økologiske funktionalitet af området for stor vandsalamander.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Det nærmeste Natura 2000-område er område nr. 15. Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal, som ligger ca. 1 km øst for råstofgraven. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområderne F1. Region Nordjylland har vurderet, at vilkårsændringen ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt, da der er tale om en råstofgrav som skal efterbehandles. Ligeledes har ingen af arterne eller habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget for H15 og F1 udbredelse i råstofgraven. Der skal derfor ikke udarbejdes en konsekvensvurdering for vilkårsændringen påvirkning af Natura 2000-området.

Høring

Udkast til afgørelse om vilkårsændring været i høring hos Vesthimmerlands Kommune, Indvinder, lodsejer og sagens øvrige parter i perioden 20. december 2022 – 17. januar 2023.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at ændringen af efterbehandlingsplanen ikke ændrer på sandsynligheden for at finde spor af fortidsminder i forhold til tilladelsen af d. 24. januar 2002. Det er derfor vurderet, at der ikke skal foretages høring af Kulturstyrelsen m.v. efter administrationscirkulærets³ § 3, jf. cirkulærets § 5.

Der er indkommet bemærkninger fra Vesthimmerlands Kommune inden for høringsperioden.

Vesthimmerlands Kommune har bemærket, at bassinet er en del af råstofgraven og derfor ikke er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Såfremt der skal etableres en erstatningssø, bør der sættes vilkår om at søen etableres med en ler-membran og at der ikke må udsættes ænder, eller fodres indenfor 10 meter af søen.

Derudover bemærkede Vesthimmerlands Kommune, at der ligger nogle jorddynger på nabomatriklen, som formentligt stammer fra råstofgraven. Kommunen anbefaler, at jorden udnyttes i forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven.

Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort den 25. januar 2023 på: rn.dk/rastoffer under: Tilladelse til råstofindvinding, Afgørelser om tilladelser efter råstofloven.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af klagenævnets hjemmeside (naevneneshus.dk). Klageportalen kan også findes på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevarerklagenævnet betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). En klage afvises, hvis gebyret ikke betales indenfor en frist fastsat af klagenævnet. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

En klage skal være modtaget på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

³ Cirkulære nr. 9418 af 23. juni 2014 om regionrådenes behandling af ansøgninger om tilladelse til erhvervs-mæssig råstofindvinding og af anmeldelser om ikke-erhvervs-mæssig råstofindvinding

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og før det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om det

Klagevejledning efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen, herunder konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder og Bilag IV- arter, til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. Råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagevejledning vedr. miljøvurderingsloven

Afgørelsen efter miljøvurderingsloven vedrørende miljøvurdering kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentlig bekendtgjort.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Region Nordjylland, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger, klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

Klageberettigede jf. miljøvurderingslovens § 50 er:

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser indenfor arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

Ved eventuelle spørgsmål til afgørelsen kan undertegnede kontaktes på mail: c.sylvester@rn.dk eller tlf. 2042 8746

Med venlig hilsen

Casper Sylvester Conradsen
Råstofsagsbehandler

Bilag

Oplysning om håndtering af persondata

Kopi sendt til:

- Lodsejer (matr.nr. 6h og 7a), Peter Johansen
- Vesthimmerlands Kommune, post@vesthimmerland.dk pra@vesthimmerland.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Vesthimmerlands Museum, byggersager@vmus.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk vesthimmerland@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk vesthimmerland@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

BILAG F: BILAG IV-UNDERSØGELSE BLÆRE (MARKFIRBEN)

NOTAT

Bilag IV-undersøgelser Blære (Markfirben)

Region Nordjylland har i forbindelse med ansøgningen om råstofindvinding på matr.nr. 6h, 6a og 7a Troelstrup By, Blære foretaget undersøgelse efter markfirben i 2022 og 2024.

Der blev ved regionens undersøgelser i 2022 ikke fundet markfirben. Da der er gået to år siden seneste undersøgelse, og da der tidligere er fundet markfirben i den tidligere råstofgrav syd for projektområdet, valgte regionen at supplere med ny undersøgelser i 2024.

Dette notat omhandler undersøgelserne i 2024.

Regionen har i 2024 foretaget fem besigtigelser på arealerne fordelt over artens aktivitetssæson.¹ Registreringsmetoden benyttet til undersøgelsen var visuel registrering, som beskrevet i den tekniske anvisning.²

Besigtelsesdato	Eftersøgning
2. maj, 16. maj og 22. maj 2024	Kønsmodne solbadende hanner og juvenile
26. juni 2024	Solbadende hunner
6. august 2024	Solbadende voksne dyr og juvenile

Markfirben holder typisk til på sydvendte skråninger med partier med bart sand og i randvegetationen. Regionen har gennemgået hele projektarealet, men med fokus på soleksponerede områder med de rette kerneelementer, herunder områder med løst sand og lav græs / urtevegetation.

Projektområdet indeholder flere egnede levesteder for markfirben, hvor især de stejle syd- og vestvendte skrænter på matr.nr. 6a og 7a virkede særligt velegnede for markfirben (figur 1 og 2). Trods de ellers velegnede områder fandt regionen ikke markfirben i nogle af undersøgelserne. Ved undersøgelsen den 2. maj blev der fundet ét almindeligt firben (figur 3).

På baggrund af regionens bilag IV-undersøgelser vurderes det, at indvindingsarealet ikke er yngle- og/eller rasteområde for markfirben.

¹ Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 271 s. - Videnskabelig rapport nr. 520, 2023

² Therkildsen, O.R., Søgaard, B. og Adrados, L.C. (2019): Overvågning af markfirben *Lacerta agilis*. Teknisk anvisning til ekstensiv overvågning A16. Aarhus Universitet og Amphi Consult.

Figur 1 – Foto af sydvendte skrånter på den vestlige ende af projektområdet, matr.nr. 7a. Foto af d. 6. august 2024

Figur 2 – Foto af syd- og vestvendte skrånter set fra vest. Foto af d. 16. maj 2024

Figur 3 - Fund af almindelig / skovfirben d. 2. maj 2024. Bemærk den lange slanke krop og det tilspidsede hoved. Firbenet mangler også markfirbenets karakteristiske smalle hvide punkterede linje midt ned ad ryggen.

Tilladelse til erhvervmæssig
råstofindvinding af sand, grus og
sten

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder